

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: Д 58.053.01

Відкрита

Вид дисертації: 05

Державний обліковий номер: 0521U101744

Дата реєстрації: 14-09-2021

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Розман Ірина Іллівна

ПІБ (англ.): Rozman Iryna Illivna

Докторантура: ні

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 13.00.01

Дата захисту: 09-09-2021

На здобуття наукового ступеня: Доктор педагогічних наук (д. пед. н.)

Спеціальність за освітою: Російська мова і література

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02125544

Адреса: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Телефон: 380352533958

E-mail: info@tnpu.edu.ua

WWW: <http://tnpu.edu.ua/>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Мукачівський державний університет

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 36246368

Адреса: вул. Ужгородська, буд. 26, м. Мукачево, Мукачівський р-н., Закарпатська обл., 89600, Україна

Телефон: 380313121109

E-mail: info@msu.edu.ua

WWW: <https://msu.edu.ua/>

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: Мукачівський державний університет

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 36246368

Адреса: вул. Ужгородська, буд. 26, м. Мукачеве, Мукачівський р-н., Закарпатська обл., 89600, Україна

Телефон: 380313121109

E-mail: info@msu.edu.ua

WWW: <https://msu.edu.ua/>

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Білавич Галина Василівна (д. пед. н., професор, 13.00.01)

Наукові консультанти

Білавич Галина Василівна (д. пед. н., професор, 13.00.01)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Петренко Оксана Борисівна (д.пед.н., професор, 13.00.01)

Слюсаренко Ніна Віталіївна (д.пед.н., професор, 13.00.02)

Пантюк Тетяна Ігорівна (д. пед. н., професор, 13.00.01)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 22 - Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Кількість сторінок: 614

Кількість додатків: 8

Ілюстрації: 1

Таблиці: 6

Схеми:

Використані першоджерела: 1374

Кількість публікацій: 75

Кількість патентів:

Впровадження результатів роботи:

Мова документа: Українська

Зв'язок з науковими темами: 0115U006509

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 37.02; 371, 37+929(477)"196/200":3.071.2(043.3)

Тематичні рубрики: 14.07

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Розвиток педагогічної біографістики в Україні у другій половині XX – на початку XXI століття.

Тема (англ.)

Development of pedagogical biographical studies in Ukraine in the second half of the XX – beginning of the XXI century.

Реферат (укр.)

У дисертації досліджено проблему розвитку педагогічної біографістики в Україні в другій половині XX – на початку XXI ст. Об'єктом дослідження є педагогічна біографістика як напрям розвитку історико-педагогічної науки України. Предмет дослідження – методологія, джерелознавство, історіографія, бібліографія української педагогічної біографістики (друга половина XX – початок XXI ст.). Мета дослідження полягає у визначенні теоретико-методологічних засад і провідних тенденцій формування педагогічної біографістики як окремого напрямку історико-педагогічної науки в Україні в другій половині XX – на початку XXI ст. та окресленні шляхів використання результатів дослідження в розвитку сучасних науково-педагогічних знань і освітнього процесу. З'ясовано теоретико-методологічні засади педагогічної біографістики (наукові принципи, методологічні підходи, предметне поле), розкрито міждисциплінарні зв'язки і науково-операційний інструментарій вивчення педагогічних персоналій. Обґрунтовано ключові параметри педагогічної біографістики як напрямку історико-педагогічної науки, що має свої об'єкт (життєпис, творча спадщина, професійна і суспільна активність педагогічної персоналії та розмаїття її зв'язків із соціокультурним середовищем), предмет (засади і процес організації дослідницької роботи), мету, завдання, науковий інструментарій. Розкрито тенденції й особливості розвитку педагогічної біографістики в Україні протягом періодів, що стали предметом дослідження. Перший – радянський – 1946 – 1991 рр., його зміст і характер відображають чотири етапи: 1) «пізнього сталінізму» другої половини 40-х – першої половини 50-х рр. XX ст. (деперсоніфікація педагогічної думки і вилучення з неї представників української науки і освіти); 2) «хрущовської відлиги» другої половини 50-х – 60-х рр. XX ст. (активізація досліджень про носіїв національної педагогічної думки XVI – XVIII ст., пошук оптимальних підходів до інтерпретації їхньої творчості); 3) «брежневського застою» 70-х – першої половини 80-х рр. XX ст. (політизація, ідеологізація, соціалізація історико-педагогічної науки, деперсоніфікація її предметного поля); 4) «горбачовської перебудови» другої половини 80-х рр. XX ст. (активізація суспільного і наукового інтересу до незаслужено забутих, маловідомих діячів національної педагогічної думки). Другий – національно-державницький – 1991 – 2020 рр., його характер і особливості позначають два етапи: 1) «методологічного переозброєння» 1991 – 2000 рр. (утвердження національно орієнтованої парадигми, оновлення джерельної бази і дослідницького інструментарію); 2) структурно-змістової перебудови впродовж перших десятиліть XXI ст. (утвердження наукового плюралізму, інтеріоризація західних гуманітарних інновацій; курс на підвищення методологічної культури і доброчесності науковців тощо). Схарактеризовано розвиток педагогічної бібліографії і біобібліографії у вимірі структурно-типологічного аналізу. Розроблено дворівневу модель класифікації джерел педагогічної біографістики. Визначено здобутки й особливості розвитку персоніфікованого напрямку української педагогічної компаративістики. Окреслено можливості і перспективи творчого застосування результатів дослідження через удосконалення технології досліджень з педагогічної біографістики, використання її досвіду в освітньому процесі професійної підготовки майбутніх педагогів.

Реферат (англ.)

The dissertation presents the results of a comprehensive study of the problem of development of pedagogical biographical studies in Ukraine in the second half of the XX – beginning of the XXI century. The object of research is pedagogical biographical studies as a direction of development of historical and pedagogical science in Ukraine. The subject of the research is methodology, source studies, historiography, bibliography of Ukrainian pedagogical biographical studies. The purpose of the study is to determine the theoretical and methodological foundations and leading trends in the formation of pedagogical biographical studies as a separate direction of historical and pedagogical science in Ukraine in the second half of the XX – beginning of the XXI century. and outline ways to use the results of the study in the development of modern scientific and pedagogical knowledge and the educational process. Clarified the theoretical and methodological foundations of pedagogical biographical research (scientific principles, methodological approaches, subject area), identified interdisciplinary connections and scientific and operational tools for studying pedagogical personalities. The key parameters of pedagogical biography as a direction of historical and pedagogical science, which has its own object (biography, creative heritage, professional and social activity of the pedagogical personality and the variety of its connections with the socio-cultural environment), the subject (principles and process of organizing research work), goals, tasks, scientific tools are substantiated. Trends and features of the development of pedagogical biographical studies in Ukraine during the periods that became the subject of the study are revealed. The first is Soviet – 1946–1991, its content and character reflect four stages: 1) «late Stalinism» of the second half of the 40s–first half of the 50s of the XX century (depersonalization of pedagogical thought and exclusion of representatives of Ukrainian science and education from it); 2) “Khrushchev thaw” of the second half of the 50s – 60s of the XX century. (activation of research on carriers of national pedagogical thought of the XVI – XVIII centuries, search for optimal approaches to the

interpretation of their work); 3) “Brezhnev stagnation” of the 70s–first half of the 80s of the XX century (politicization, ideologization, socialization of historical and pedagogical science, depersonalization of its subject field); 4) “Gorbachev's perestroika” of the second half of the 80s of the XX century (activation of public and scientific interest in undeservedly forgotten, little – known figures of national pedagogical thought). The second is the national – state – 1991–2020, its nature and features indicate two stages: 1) “methodological re-equipment” 1991–2000 (approval of the National-oriented paradigm, updating the source base and research tools); 2) structural and content restructuring during the first decades of the XXI century (approval of scientific pluralism, interiorization of Western humanitarian Innovations; a course to improve the methodological culture and integrity of scientists, etc.). The article describes the development of pedagogical bibliography and biobibliography in Ukraine in the measurement of structural and typological analysis. A two-level model of classification of sources of pedagogical biographical studies has been developed. The possibilities and prospects of creative application of the research results through the improvement of research technology in pedagogical biographical studies, the use of its experience in the educational process of professional training of future teachers are outlined.

Голова спеціалізованої вченої ради: Терещук Григорій Васильович (д.пед.н., професор, 13.00.02)

Головуючий на засіданні: Терещук Григорій Васильович (д.пед.н., професор, 13.00.02)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Янкович Олександра Іванівна (Тел.: 0352436002)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.